

Studieplan 2009/2010

Organisasjonslæring - læring i organisasjoner, tilpasset prosjektet "Symbiotisk læringsystem som studium og praksis"

"Organisasjonslæring", "lærende organisasjoner", "work-based learning" og "knowledge management" er blant mange stikkord som i dag signaliserer den økende betydningen av at kunnskaps- og kompetanseutvikling skjer med utgangspunkt i behov i arbeidslivet og med forankring i arbeidserfaring og –praksis. Dette skjer *både* av hensyn til kunnskapens relevans og anvendbarhet *og* av hensyn til dens kvalitet og gyldighet. Tilsvarende kan man si om den økende oppmerksomhet og betydning stikkord som "taus kunnskap", "praksiskunnskap", "erfaringskunnskap" o.l. har fått både innenfor profesjonsfag og innenfor kunnskapsteori mer generelt. For at organisasjoner og arbeidsplasser skal kunne mestre en lokal, praksisbasert læring og kunnskapsutvikling kreves det *både* teoretisk innsikt i lærings- og kunnskapsformer og i forskningsmetoder på den ene siden *og* praktisk ferdighet i å organisere og utvikle læringsprosesser på arbeidsplassene på den andre.

Faglig innhold

Mål for studiet er tverrfaglig og tar sikte på å dyktiggjøre deltakerne i systematisk organisasjonslæring på arbeidsplassen. Studiet skal bygge på lokalt prosjektarbeid. Studiet og det lokale prosjektarbeidet det bygger på skal støtte opp om det praktiske arbeidet med å bygge et permanent og bærekraftig læringsystem (definert i grunnlagsnotater og litteratur) i de ulike avdelinger i DPH. Med "læring" menes i denne sammenheng ikke *primært* opplæring eller forelesing / boklesing, men systematisk evaluering og forbedring av arbeidsformer, arbeidsdeling, organisering, arbeidsmiljø, ledelse o. a. med henblikk på måloppnåelse for både enkeltpersoner og kollektiv og på grunnlag av sammenfatning og analyse av egne personlige og kollektive erfaringer fra arbeidet (organisasjons- og yrkespraksis). Det forutsettes at studentenes arbeidsplass / enhet som helhet utvikler en systematikk i sin læringsaktivitet – et læringsystem – hvor den enkelte student kan inngå og delta og hvor hoveddelen av læringen kan finne sted. Oppbygging av læringsystem og individuelt studium kan og bør gå parallelt. Hver enkelt student skal basere deltakelsen i studiet på prosjektarbeid på egen arbeidsplass som støtter oppbyggingen av et læringsystem, fortrinnsvis i avdelinger som deltar under del 1) i konkretiseringsnotatet "Symbiotisk læringsystem som studium og praksis".

Gjennom studiet skal deltakerne generelt:

- tilegne seg ferdigheter og kompetanse i kollektiv læring og kompetanseutvikling på arbeidsplassen.
- tilegne seg kompetanse i systematisk kunnskapsutvikling basert på erfaringer fra

- organisasjonspraksis, arbeid og yrkesutøvelse.
- tilegne seg innsikt og kompetanse i forskningsmetodiske og kunnskapsteoretiske spørsmål *tilstrekkelig* for de relevante former for kunnskapsutvikling og læring.
- tilegne seg forståelse og innsikt i samfunnsmessige utviklingstrekk som danner bakgrunn for behovene for styrket læring og kompetanseutvikling med arbeidsplassen og praktisk yrkeserfaring som grunnlag.

Innhold

Studiet er oppdelt i 7 moduler og 7 samlinger (hvor den innledende dialogkonferansen teller med som én samling). Det legges opp et pensum innenfor utvalgte modultemaer som foredras og diskuteres på samlingene. Hovedvekten blir lagt på den teoretiske og praktiske mestring av organisatorisk læring på egen arbeidsplass, mens de andre temaene skal støtte opp under dette. Dette gjenspeiles i omfang av obligatorisk og anbefalt lesning under hver enkelt modul.

Pensum skal gi oversikt og innsikt i utvalgt litteratur om dialog- og søkekonferanser, organisasjonslæring, aksjonsforskning og aksjonslæring, kunnskaps- og kompetanseformer, etikk og forskningsmetode, dialog- og samtaleformer, relasjonskompetanse og prosessveiledning samt samfunnsmessig organisering av kunnskapsproduksjon og formidling. Temaene henger sammen og overlapper hverandre.

Under spesifiseres mål og litteratur for hver enkelt modul. Det er oppført litteratur i større omfang enn studiet krever. Annen litteratur enn den oppførte vil også kunne bli anbefalt i løpet av studiet i samarbeid med deltakerne. Nøyaktig angivelse av obligatorisk og anbefalt lesning vil bli foretatt tidlig i studiet og i forkant av hver modul. Arbeidsoppgaver for hver enkelt student, som skal inngå i arbeidskravene (jfr. evalueringavsnittet), tildeles underveis i studiet og følges opp i mellom og i hver enkelt modulsamling. Mer presise og avgrensede litteraturanbefalinger foretas også underveis i studiet.

Hver samling - modul beskrives ved hjelp av stikkord som vil stå sentralt og som skal dekkes av studiet samlet sett. De forskjellige temaene henger nøye sammen og utviklingen av forståelse og praktisk mestring forutsettes å skje fortløpende og gradvis gjennom samlinger og praktisk arbeid i mellomperiodene. Samtidig er alle temaene av en slik art at de med fordel kunne og burde vært dekket tidlig i studiet. I praksis vil temaer kunne bli forskjøvet mellom moduler i tråd med hvordan prosjektarbeidet utvikler seg og hvordan behov fremkommer underveis. Mange av temaene vil bli berørt overflattisk først. Deretter vil vi vende tilbake til dem gjentatte ganger.

Grunnbok når det gjelder etablering av læringssystem på arbeidsplassen er Eikeland & Berg (1997). Litteratur er ellers beskrevet i vedlagte undervisningsplan.

Samling – Modul 1: Oppstart av studiet, dialogkonferanse

Dato modul 1: uke 4, onsdag 24. og torsdag 25. januar 2007

Læringsmål for modul 1:

Dialogkonferanser brukes ofte som praktisk oppstart på utviklingsprosjekter hvor utfordringer og utviklingsoppgaver utkrystalliseres på grunnlag av deltakernes egne arbeidserfaringer. Modulen skal gi en praktisk og teoretisk innføring i dialogkonferansen som arbeidsform.

Samling – Modul 2: overblikk over hele studiet, introduksjon til hvert av temaene , samfunnsmessig organisering av kunnskapsproduksjon og kunnskapsformidling

Dato modul 2: uke 12, onsdag 21. og torsdag 22.mars 2007

Læringsmål for modul 2:

Modulen skal gi et innledende overblikk over de forskjellige temaene i studiet, dvs. av innholdet i modulene 3, 4, 5 og 6 og av hvordan de henger sammen. Den skal også skape forståelse for samfunnsmessige endringer som bidrar til at organisasjonslæring, forskning og kunnskapsforvaltning i stadig stigende grad blir satt på dagsorden i arbeidslivet selv.

Samling – Modul 3: Organisasjonslæring, læring i organisasjoner, lærende organisasjoner

Dato modul 3: uke 23, onsdag 6. og torsdag 7.juni 2007

Læringsmål for modul 3:

Modulen skal gi innsikt i kollektiv og individuell erfaringslæring og andre læringsbegreper. Den skal gi en innføring i forskjellige tilnærminger til læring i organisasjoner og gjennom arbeidet. Den skal også utvikle studentenes evne til å organisere, delta og praktisere organisasjonslæring i egen organisasjon. Modulen skal også gi studentene oversikt over hvilke samfunnsmessige trekk som danner bakgrunn for fremvekst av organisasjonslæring o.l. Den anbefalte litteraturen vektlegger praktisk arbeid med organisasjonslæring og læring i organisasjoner.

Samling – Modul 4: Dialog- og språkbruksformer, refleksjon over praksis

Dato modul 4: onsdag 26. og torsdag 26. september 2007

Læringsmål for modul 4:

Både individuell og kollektiv erfaringslæring i organisasjoner krever evne til selvrefleksjon og til å konseptualisere (sette egne felles ord på) egen virksomhet. Dialog er både en samtaleform og en tenkemåte som er viktig i i denne sammenheng. Modulen skal gi en teoretisk og praktisk forståelse for hva dialog og refleksjon omkring egen praksis innebærer til forskjell fra andre måter å bruke språket på. Modulen skal også gi teoretisk og praktisk forståelse av dialog og andre samtaleformer i forhold til kollektivt og individuelt refleksjonsarbeid på grunnlag av egen praksis. Modulen skal også gi innsikt i hvordan dialog kan organiseres og anvendes i organisasjonslæring.

Samling – Modul 5: Aksjonsforskning og aksjonslæring, kunnskaps- og kompetanseformer, forskningsmetode

Dato modul 5: onsdag 21. og torsdag 22.november 2007

Læringsmål for modul 5:

Aksjonsforskning brukes i økende grad i forskningsstøttet utviklingsarbeid. Modulen skal gi innsikt i hva aksjonsforskning kan være, dens relasjon til organisasjonslæring og til andre forskningstilnærminger og begrunnelser. Modulen skal gi studentene innsikt i spørsmål knyttet til forskningsvaliditet og -reliabilitet, forskningsetikk, kunnskapsformer og andre spørsmål i tilknytning til avansert legitimering

av kunnskapskrav. Studentene skal også gjøres i stand til å gjennomføre aksjonsforskningsprosjekter i egen organisasjon / på egen arbeidsplass.

Samling – Modul 6: Veiledningspedagogikk / voksenpedagogikk / situert læring , relasjonskompetanse og prosessveiledning

Dato modul 6: onsdag 6. og torsdag 7. februar 2008

Læringsmål for modul: 6

Modulen skal gi teoretisk innsikt og praktisk kompetanse i veiledningspedagogikk som en særegen, praksisbasert og sosialt situert lærings- og undervisningsform. Veilednings-pedagogikken skal også settes inn i en mer generell voksenpedagogisk ramme.

Samling – Modul 7: Oppsummering / sammenfatning av temaer og lokale prosjekter

Dato modul 7: onsdag 16. og torsdag 17.april 2008

Læringsmål for modul:7

Modulen legges opp ut fra 1) hvilke temaer blant de foregående som trenger ytterligere gjennomgåelse og ut fra 2) hvilke behov eget prosjektarbeid og oppbygging av læringssystem på egen arbeidsplass krever.

Eksamen i uke 22 (26.mai – 1.juni), 2008

Sensur i uke 25 (16. – 22.juni) 2008

Yrkesmuligheter

Divisjon Psykisk Helsevern (DPH) ved Sykehuset Innlandet (SI) har satt utvikling og etablering av et læringssystem i egen organisasjon på dagsordenen. Studietilbudet i denne studieplanen opprettes for å gi systematisk støtte til en slik praktisk utvikling og etablering. Studiet er utviklet etter et initiativ fra og i samarbeid mellom SI-DPH, Arbeidsforsknings-instituttet (AFI) v / Forsker 1, Dr. Philos.Olav Eikeland og Høgskolen i Lillehammer, Senter for livslang læring (SeLL) v / prosjektleder Anne-Trine Woll. Studiet er faglig forankret ved Avdeling for Helse og sosialfag (AHS) v / Høgskolelektor Anne-Marie Aubert. Innholdet og opplegget for studiet er planlagt med sikte på å møte kompetanseutviklingsbehovet til medarbeidere i de berørte avdelingene ved SI-DPH. Studiet skal støtte opp om målsettingene i ”Prosjektbeskrivelse Del A” datert 15.februar 2006 og i konkretiseringsnotatet ”Symbiotisk læringssystem som studium og praksis” fra 21. juni 2006.

Opptakskrav

Deltakere på studiet skal være ansatte i Sykehuset Innlandet, Divisjon Psykisk Helsevern. Deltakerne har grunnutdanning på bachelor nivå. Studiet er en videreutdanning.

Undervisnings- og læringsmetode

Studiet organiseres som et samlings- og nettbasert deltidsstudium ved bruk av Clasfronter og gir 15 studiepoeng eller kursbevis. Dette innebærer ca. 900 sider pensum. Studiet er oppdelt i 7 moduler som presenteres og bearbeides på hver sin samling. Studiet er beregnet gjennomført på et og et halvt studieår, dvs 15 mnd. På samlingene legger vi opp til undervisning i og dialog omkring aktuelle temaer. I tillegg kommer det systematiske, praktiske arbeidet med læring og utvikling på egen arbeidsplass som må organiseres frem og integreres i det daglige arbeidet. Det betyr at studiet baserer seg a) på organisering og gjennomføring av systematiske læringsaktiviteter på arbeidsplassen, b) på litteraturstudier, c) på kommunikasjon via IKT og d) på samlinger med undervisning, veiledning og oppfølging av praktisk læringsarbeid på arbeidsplassen, refleksjon, presentasjon av lokalt prosjekt- / utviklingsarbeid o.l.

Hver modulsamling blir lagt til 2 hele, påfølgende dager, en samling for hver modul. AFI og SeLL er ansvarlig for undervisning og gruppeveiledning på samlingene. AFI og SeLL er også ansvarlige for veiledning av hver enkelt student og av hver avdeling / post på arbeidsplassen i forbindelse med oppbygging av læringssystem. Det er lagt opp til veiledning minst hver 14. dag innledningsvis i forbindelse med etableringen av eget læringssystem på arbeidsplass / avdeling. Deltakerne på samlingene har ansvar for å involvere alle ansatte på egen enhet / avdeling i oppbygging av læringssystem / -aktiviteter. I tillegg vil vi oppfordre studentene til å fungere som veiledere for hverandre gjennom hele studiet, dvs. at de bør diskutere det de gjør fortløpende med hverandre underveis gjennom regelmessige kollokvier. Deltakerne i studiet skal også kunne fungere som medlemmer i en stab av intern-veiledere / prosessledere for praksisbaserte læringsaktiviteter i andre avdelinger / poster på DPH enn deres egne. Studiet forutsetter *både* stor grad av egenaktivitet og selvstendighet fra den enkelte students side, stor grad av samarbeid, og tilrettelegging og systematisering av lokal læringsaktivitet på arbeidsplassen fra arbeidsgivers side.

Arbeidsformer

Studiet tar i bruk varierte undervisnings- og læringsformer: forlesninger, gruppearbeid, øvelse, veiledning og individuelle oppgaver ved siden av prosjektarbeid på egen arbeidsplass. Kombinasjonen av disse arbeidsformene vil både ivareta behovet for innføring i nye emneområder og knytte teori til den praktiske virkeligheten i fagfeltet. Arbeidsformene vil søke å legge til rette for både individuell læring og for å utvikle de ulike gruppene som et team. Det vil også bli oppfordret til at studentene fører dokumentasjon fortløpende i hele studiet i form av logger, refleksjonsnotater og / eller dagbok- / feltnotater.

Ledelse

Studiet er et eksternt studium som er tilrettelagt på oppdrag fra SI-DPH. Det vil derfor være ønskelig å opprette en referansegruppe med medlemmer fra DPH, AFI, AHS og SeLL som følger opp målsetningen og fremdriften i studiet.

Eksamen

Evalueringsformer:

1. *Arbeidskrav* : Hver modul vil inneholde krav til en oppgave og oppgaven knyttes opp til tema i modulen. Deltakerne vil oppfordres til å jobbe i grupper med oppgavene mellom hver samling. Oppgaven gjennomgås og veiledes av Afi og SeLL. Alle oppgavene må være godkjent før studenten kan gjennomføre slutteksamen.
2. *Skriftlig hjemme-eksamen* : Det legges opp til eksamen i form av et 3 ukers skriftlig arbeid på ca. 10 sider til slutt i studiet. Dette skriftlige arbeidet skal bestå i en teoretisk refleksjon over læringspraksis på arbeidsplassen med referanser til anbefalt litteratur. Den skriftlige oppgaven skal også baseres på dagbok- / feltnotater som skrives fortløpende i løpet av hele studiet. Den skriftlige eksamen bedømmes med bestått / ikke bestått.

Studiekostnader

Oppdragsstudium. Oppdragsgiver betaler kurskostnadene. Deltakerne må betale semesteravgift.

Heltid/ deltid

Deltid

Grad/ kompetanse

Videreutdanning

Opptak

Lokalt opptak

Kull

2007/2008

Godkjenningsorgan

**Høgskolen
i Lillehammer**

Lillehammer University College • hil.no

Dekanfullmakt AHS, 17. januar 2007.

Godkjenningsdato

16.01.2007

**Høgskolen
i Lillehammer**

Lillehammer University College • hil.no

Emneoversikt